

Naar Regjeringen nu har anseet det for rigtigt at afsvige herfra, har Grunden formeentlig været, at man finder det nu eksisterende Veinet at være skæffeligt. Veinet udgjør, efter de Oplysninger, der ere bleve os meddeelte, nu 177 Mile Hovedlandeveis og 618 Mile Amtsveie, og derved er altsaa Kongerigets 696 □ Mile forsynede med $1\frac{1}{4}$ Mil god Landvei paa hver Kvadratmil. Man har ogsaa anseet en saadan Forandring for at være stemmende med Ønsket om at forøge den communale Selvstændighed og endeligt tillige med den hele Indflydelse paa Communicationsmidlerne, som Jernbanevesenets Indførelse vil medføre. Tanken, der ligger til Grund for den foreslaaede Forandring, nemlig Hovedlandeveisenes Overgang til Amtene, kan ikke Andet end tiltale, og jeg skal selvfølgelig ikke bestride det Principrige, der ligger til Grund herfor. Jeg vil blot ønske, at man ved denne gennemgribende Forandring, som overhovedet ved enhver af det Slags i det Bestaaende, vil gaae noget forsigtig tilværks og ikke i en altfor væsentlig Grad afsvige fra det Princip, som jeg før omtalte saa til Grund for den hidtilværende Lovgivning, nemlig den ligelige Fordeling af Byrden. Besparelsen af, hvorvidt det vil skee, maa blive afhængig af, hvor meget Amtene for Fremtiden ville miste i Tilskud, og hvorvidt det nuværende Veinet kan siges at være tilfredsstillende. Om disse to Spørgsmaal troer jeg altsaa, at man maa forstaae sig Klarhed ved Behandlingen af nærværende Sag, og jeg skal som Middel dertil tillade mig her at fremsætte nogle Oplysninger, i Henshold til, hvad der er blevet os meddeelt. Gjennemsnitsudgiften for Staten til Hovedlandeveisenes Vedligeholdelse har i de sidste 10 Aar været 284,163 Rd.; Amtenes Tilskud, som deels har bestaaet i et Bidrag af $\frac{1}{3}$ af, hvad der i hvert Amt især er medgaaet til de gennem det løbende Hovedlandeveisets Bygning og Vedligeholdelse, deels i 2 Mil. pr. Tønde Hartkorn af Amtenes samlede Hartkorn, har været 219,605 Rd. Naar man nu trækker denne sidste Sum fra den første, faaer man til Rest 64,558 Rd. Dette Beløb giver efter Fradrag af Domintradernes Nettobeløb, som kan ansættes til omtrent 14,000 Rd., til Rest,

for at nævne Summen med et rundt Tal, 50,000 Rd., hvilket altsaa er den Udgift, som Staten har havt til Hovedlandeveisene i de sidste 10 Aar. Denne ikke ubetydelige Hjælp til Amtene har ikke været ligeligt fordeelt. Jeg har her liggende for mig en Opgjørelse af, hvor meget Tilskudet har været til hvert Amt især. Jeg skal ikke trætte det ærede Thing med at gjengive alle disse Oplysninger, men blot indskrænke mig til en summarisk Oversigt. Hvad da først Derne angaaer, saa kan Statens Tilskud til dem betragtes som næsten forsvindende, undtagen for Kjøbenhavns Amt og Odense Amts Vedkommende. Til Kjøbenhavns Amt — jeg taler her om det hele samlede Amt — har Statens Tilskud været c. 20,000 Rd. ÷ Domintraderne, altsaa imellem 5 og 6,000 Rd. Tilskudet til Odense Amt har været c. 4,500 Rd. Jeg skal imidlertid med Hensyn til Odense Amt bemærke, at Statens Tilskud til samme for Fremtiden vil blive væsentligt formindsket, da Vedligeholdelsesudgifterne for dets Hovedlandeveis ville blive betydeligt mindre paa Grund af Jernbaneanlægget gennem Thyen. Jeg troer altsaa at turde sige, at, naar Kjøbenhavns Amt undtages, hvilket er særligt uheldigt stillet — hvad man jo i det andet Thing har villet købe paa ved at tilstaae det 6,000 Rd. aarligt i 28 Aar —, ville Derne ikke ved den foreslaaede Forandring tabe i pecuniær Henseende; flere af Dernes Amters ville tværtimod endog ligefremt vinde, ibet det Beløb, som de hidtil have udredet, nemlig $\frac{1}{3}$ af Vedligeholdelsesudgifterne for Veiene gennem Amtet + 2 Mil. pr. Tønde Hartkorn af Amtets samlede Hartkorn, har overstegit Udgift til Bygningen og Vedligeholdelsen af Hovedlandeveisene i deres Amt, saa at Statens Tilskud til disse Amters kan betragtes som negativt. Jeg maa dog imidlertid gjøre en Bemærkning, at den Besparelse, der i Betænkningen fra den i sin Tid nedsatte Commission er paaregnet at ville indtræde (see Tillæg A., Sp. 893—94, til Tidenden for 17de Samling), vistnok turde være noget overbreven, Den andrager nemlig ikke mindre end 40 pCt., hvad jeg anseer det for meget tvivlsomt, om den vil beløbe sig til; ibetmindste have Udgifterne i det sidste Aar ikke været synderligt under den nævnte Sum af 284,000 Rd. Nu-